Instructions : All questions are compulsory.

Q.1 What is acoustics - write its importance in music. (10)

Q.2 Explain - Transient state, steady state, decay of note. (10)

Q.3 Explain - Propogation of waves and types of waves. (10)

Q.4 Write effect of striking, plucking & blowing on production of note. (10)

Q.5 Explain - (10)

1. Consonance, dissonance & Resonance.
2. Room Acoustics.

Q.6 What is Voice Culture? Explain its importance & scope in music. (10)

Q.7 Write about Redian methods of voice culture. (10)

Q.8 Write about Western methods of voice culture. (10)

Q.9 Explain History of voice culture. (10)

Q.10 Explain about vowel production & formats in human voice. (10)

सूचना : सर्व प्रश्न अनिवार्य है।

प्र.१	ध्वनीशास्त्र का मतलब समझाकर उसका संगीत में महत्त्व स्पष्ट करें।	(१०)
प्र.२	स्पष्ट करें. - स्वर की उत्पत्ती, स्थिती और लय दशा।	(१०)
प्र.३	स्पष्ट करें. - ध्वनीतरंगों के प्रकार और उसका वहन।	(१०)
प्र.४	स्वर निर्मिती के ऊपर आघात करना, फूँकना और छोडना इन प्रक्रियाओं का होनेवाला परिणाम के बारे में लिखे।	(१०)
प्र.५	विशद करें।	(१०)

१. सुसंवाद - विसंवाद, अनुवाद

२. सभागृह का ध्वनीशास्त्र

प्र.६	कंठसाधना शाळा का मतलब समझाकर संगीत में उसकी व्याप्ति और महत्त्व स्पष्ट करे।	(१०)
प्र.७	कंठ साधना शास्त्र की भारतीय पद्धतियाँ।	(१०)
प्र.८	कंठ साधना शास्त्र की पाश्चात्त्य पद्धतियाँ।	(१०)
प्र.९	कंठ साधना शास्त्र का इतिहास।	(१०)
प्र.१०	विशद करें - व्यंजनापत्ती आणि मानवी कंठष्ट फॉमेंट्स	(१०)

सूचना : सर्व प्रश्न अपरिहार्य आहेत

प्र.१	ध्वनीशास्त्र म्हणजे काय ? त्यांचे संगीतातील महत्त्व स्पष्ट करा.	(१०)
प्र.२	स्पष्ट करा. - स्वराची उत्पत्ती, स्थिती आणि लय दशा.	(१०)
प्र.३	स्पष्ट करा. - ध्वनीतरंगाचे प्रकार व त्यांचे वहन.	(१०)
प्र.४	आघात करणे, फुंकणे आणि छोडणे यांचा स्वर निर्मितीवर होणाया परिणामा विषयी लिहा.	(१०)
प्र.५	विशद करा.	(१०)

१. सुसंवाद - विसंवाद, अनुवाद

२. सभागृहचे ध्वनीशास्त्र

प्र.६	कंठसाधना शाळा म्हणजे काय ? संगीतामधील त्याची व्याप्ती व महत्त्व स्पष्ट करा.	(१०)
प्र.७	आवाज साधना शास्त्राच्या भारतीय पद्धती.	(१०)
प्र.८	आवाज साधना शास्त्राच्या पाश्चात्त्य पद्धती	(१०)
प्र.९	कंठ साधना शास्त्राचा इतिहास.	(१०)
प्र.१०	विशद करा - व्यंजनापत्ती आणि मानवी कंठातील फॉमेंट्स	(१०)